

**Raport o przestrzeganiu swobód religijnych na świecie w 2006 roku
opublikowany przez Biuro ds. Demokracji, Praw Człowieka i Pracy**

Polska

Konstytucja Polski gwarantuje wolność wyznania, a rząd zazwyczaj przestrzega tego prawa w praktyce.

W okresie, którego dotyczy niniejszy raport, nie nastąpiła zmiana statusu poszanowania wolności religijnej, a polityka rządu nadal umożliwia z reguły swobodne praktykowanie religii.

Do wolności religijnej przyczyniają się zasadniczo przyjazne stosunki między grupami religijnymi. Przywódcy wspólnoty żydowskiej w kraju informowali o kilku poważnych incydentach o charakterze antysemitycznym w okresie, którego dotyczy raport, m.in. o ataku na naczelnego rabina Polski i o ugodzeniu nożem antyfaszystowskiego działacza przez neofaszystowską grupę skinheadów. Sporadycznie dochodziło do profanacji żydowskich i - częściej - rzymskokatolickich cmentarzy przez skinheadów oraz inne grupy marginesu społecznego. Rząd publicznie potępił akty antysemityczne.

Rząd Stanów Zjednoczonych porusza w rozmowach z rządem Polski zagadnienia wolności religijnej w ramach amerykańskiej polityki propagowania praw człowieka. Urzędnicy Ambasady Stanów Zjednoczonych w Warszawie oraz Konsulatu Generalnego w Krakowie monitorują zagrożenia dla wolności religijnej i zabiegają o pełniejsze rozstrzygnięcie spraw będących pozostałością okresu Holokaustu i komunizmu.

Rozdział I: Demografia grup religijnych

Polska zajmuje obszar 312,7 tys. km², a ludność kraju szacuje się na 39 milionów. Ponad 96% mieszkańców Polski to katolicy, jednak istnieją też grupy

wyznawców prawosławia, grekokatolików oraz mniejsze społeczności protestanckie, żydowskie i muzułmańskie.

Dane zawarte w Roczniku Statystycznym Polski z 2005 r. podają oficjalną liczbę członków zarejestrowanych grup religijnych, nie informują jednak o faktycznej liczbie wyznawców; na przykład rzeczywistą liczbę Żydów szacuje się na 20 do 30 tysięcy, podczas gdy Związek Gmin Żydowskich liczy tylko 2,5 tysiąca formalnych członków. Liczba wyznawców judaizmu powoli rośnie, częściowo ze względu na nawrócenia.

Według Rocznika w kraju jest 34 206 767 ochrzczonych katolików wyznania rzymskokatolickiego; 509 100 wyznawców prawosławia; 53 000 grekokatolików; 127 377 świadków Jehowy; 77 500 luteranów (wyznania ewangelicko-augsburskiego); 23 894 członków Starokatolickiego Kościoła Mariawitów; 19 172 członków Kościoła Polskokatolickiego; 20 890 zielonoświątkowców; 9 488 adwentystów; 4 688 baptystów; 5 076 członków Kościoła Nowoapostolskiego w Polsce; 111 członków stowarzyszeń muzułmańskich; 915 wyznawców Hare Kriszny; 4 420 metodystów; 2 952 członków Kościoła Chrystusowego; 3 550 luteranów z Kościoła ewangelicko-reformowanego; 2 274 członków Katolickiego Kościoła Mariawitów; 1 305 członków Kościoła Jezusa Chrystusa Świętych Dni Ostatnich (mormonów) oraz 2 500 członków Związku Gmin Żydowskich. Ogromna większość polskiej społeczności żydowskiej, liczącej przed okupacją hitlerowską czasu II wojny światowej około 3 milionów osób, zginęła podczas Holocaustu. Obecnie liczebność społeczności żydowskiej szacuje się na 20 000 do 30 000, w tym 2 500 oficjalnych członków gmin żydowskich (liczba ta została podana w Roczniku Statystycznym przedstawiającym dane z okresu, którego dotyczy ten raport).

Relacje między państwem a każdą z powyższych grup religijnych – z wyjątkiem świadków Jehowy, Kościoła Nowoapostolskiego, Kościoła Świadomości Kriszny (Hare Kriszna) i Kościoła Chrystusowego – określa ustawodawstwo lub postanowienia odpowiednich traktatów.

Jak wynika z przeprowadzonego w marcu 2005 roku badania opinii publicznej, stosunek Polaków do religii zmienił się nieznacznie od czasu poprzedniego badania z roku 2003. Około 58% obywateli przynajmniej raz w tygodniu uczestniczy w obrzędach religijnych. Dziewięć procent respondentów oświadczyło, że nie ma kontaktu z Kościołem Rzymskokatolickim, 16% bierze udział we mszy raz lub dwa razy w miesiącu, 17 % - sporadycznie, a około 3% określiło się jako niewierzących. Badanie wykazało też, że kobiety są w dalszym ciągu bardziej religijne niż mężczyźni. Ponadto, mimo że 58 % obywateli określa się jako praktykujący katolicy, 39 % zaznacza, że „wierzy po swojemu.”

Zagraniczne grupy misyjne mają zapewnioną swobodę działania.

Rozdział II: Status wolności religijnej

Struktura prawna/polityczna

Konstytucja Polski gwarantuje wolność wyznania i rząd zasadniczo przestrzega tego prawa w praktyce. Władze wszystkich szczebli dążą do pełnego respektowania prawa do wolności wyznania, nie tolerując nadużyć, czy to ze strony przedstawicieli władz, czy osób prywatnych. Za publiczną obrazę uczuć religijnych kodeks karny przewiduje karę grzywny lub pozbawienia wolności do lat trzech. Religią dominującą jest wyznanie rzymskokatolickie. Istnieje 15 grup religijnych, których relacje z państwem regulują ustawy określające wewnętrzną strukturę tychże grup, zakres ich działania oraz procedury związane z restytucją mienia. W przypadku pozostałych 146 zarejestrowanych grup religijnych, relacje z państwem nie są uregulowane ustawowo. Wszystkie zarejestrowane grupy wyznaniowe, łącznie z piętnastoma wymienionymi na początku, są jednakowo chronione przez prawo. Nie odnotowano poważniejszych konfliktów między Kościołami różnych wyznań ani grupami religijnymi.

Grupy religijne mogą rejestrować się w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, nie mają jednak takiego obowiązku i mogą swobodnie

funkcjonować bez rejestracji. Zgodnie z ustawą gwarantującą wolność sumienia i wyznania z 1989 roku przy rejestracji wymagane jest podanie nazwisk co najmniej 100 członków, a także innych informacji o grupie. Informacje dotyczące członków muszą być potwierdzone notarialnie, jednak sama rejestracja często okazuje się zwykłą formalnością. W 2005 roku nie zarejestrowały się żadne nowe ugrupowania religijne. W pierwszej połowie 2006 roku zarejestrowały się dwie nowe grupy religijne: Ewangeliczny Kościół Chrześcijański i Kościół Prezbiteriański. W kwietniu 2006 r. MSWiA z powodów formalnych odrzuciło wnioski o rejestrację Armii Zbawienia jako wyznania. Armia Zbawienia odwołała się od tej decyzji i pod koniec okresu, który obejmuje niniejszy raport, nadal oczekiwała na rozstrzygnięcie. Wszystkim zarejestrowanym grupom religijnym przysługują jednakowe przywileje, np. wolnocłowy import wyposażenia biurowego oraz obniżone podatki.

Obywatele Polski mają swobodę praktykowania wybranej przez siebie religii. Grupy religijne mogą organizować, dobierać i szkolić swoje kadry, zabiegać o datki i je otrzymywać, publikować oraz spotykać się bez ingerencji rządu. Rząd nie wprowadza żadnych ograniczeń co do tworzenia i utrzymywania miejsc kultu.

Gminy katolickie, żydowskie, prawosławne i protestanckie są jednakowo traktowane przez prawo, a rząd stara się zajmować problemami, które mogą napotkać mniejszościowe grupy religijne.

Zagranicznych duchownych obowiązują jedynie standardowe przepisy dotyczące cudzoziemców czasowo przebywających w Polsce. Nie odnotowano przypadków odmowy misjonarzom wstępu do kraju.

Choć konstytucja daje rodzicom prawo do wychowywania dzieci w zgodzie z własnymi przekonaniami religijnymi i filozoficznymi, w szkołach publicznych wciąż odbywają się lekcje religii finansowane z pieniędzy publicznych. Uczniowie mogą wybierać między dwoma przedmiotami: religią a etyką. Choć lekcje religii prowadzone są głównie przez przedstawicieli Kościoła katolickiego, rodzice

mogą zażądać nauczania każdej prawnie zarejestrowanej religii, np. protestanckiej, prawosławnej czy żydowskiej. Niekatolickie lekcje religii, choć nie są powszechne, odbywają się w praktyce, a wykładowcy opłacani są przez Ministerstwo Edukacji. Nauczyciele religii, z duchownymi włącznie, wynagrodzenie za nauczanie religii w szkołach publicznych otrzymują od państwa. Przedstawiciele Kościoła katolickiego wchodzi w skład komisji decydującej o tym, czy określone książki kwalifikują się do użytku szkolnego.

Święta katolickie (Poniedziałek Wielkanocny, Boże Ciało, Wniebowzięcie Maryi Panny, Wszystkich Świętych, Boże Narodzenie i Dzień Św. Szczepana) są świętami państwowymi.

Konkordat – podpisany w 1993 r. traktat regulujący stosunki między rządem Polski a Stolicą Apostolską – został w 1998 roku ratyfikowany przez parlament, podpisany przez prezydenta i wprowadzony w życie. Do głosowania w Sejmie doszło po latach zaciepłych sporów między zwolennikami i przeciwnikami Konkordatu. Debata koncentrowała się na kwestii, czy rzeczony traktat daje Kościołowi katolickiemu prawo do gwarantowania swoim wyznawcom wolności religii, czy też zaciera granicę między Kościołem a państwem. Przedstawiciele rządu i Kościoła katolickiego zajmują najwyższe stanowiska w powołanym przez Komisję Wspólną Rządu i Episkopatu zespole specjalnym, odbywającym regularne posiedzenia na temat relacji między Kościołem a państwem.

Rząd w dalszym ciągu współpracuje zarówno z krajowymi, jak i międzynarodowymi ugrupowaniami religijnymi przy rozstrzyganiu roszczeń majątkowych oraz innych delikatnych kwestii wynikających z konfiskat i prześladowań epoki hitleryzmu i komunizmu. Rząd ma dobre stosunki z wieloma krajowymi oraz międzynarodowymi ugrupowaniami żydowskimi. Koordynowaniem relacji między rządem a organizacjami międzynarodowymi zajmuje się w dużej mierze Ministerstwo Spraw Zagranicznych, choć istotną rolę odgrywa tu także prezydent. Rząd skutecznie współpracuje z różnymi organizacjami międzynarodowymi – rządowymi i pozarządowymi – zajmującymi

się ochroną historycznych miejsc kultu, między innymi cmentarzy i świątyń. Jednak kontrowersyjne kwestie związane z restytucją mienia oraz ochroną historycznych miejsc kultu i cmentarzy zostały rozwiązane tylko częściowo.

Odnotowano dalsze postępy we wdrażaniu przepisów zezwalających lokalnym gminom wyznaniowym na wnoszenie roszczeń do mienia posiadanego przed II wojną światową, a następnie upaństwowionego. Kościoły katolicki i prawosławny wyrażają ogólne zadowolenie z działań rządu w zakresie restytucji mienia. Ustawa z 1997 roku, odzwierciedlająca przepisy korzystne dla innych gmin wyznaniowych, zezwała lokalnej wspólnocie żydowskiej na zgłaszanie roszczeń do takiego mienia. Zgodnie z powyższą ustawą okres wnoszenia roszczeń o odszkodowanie wynosi pięć lat i jest najdłuższym dopuszczalnym okresem ustanowionym dla jakiegokolwiek gminy wyznaniowej. Przepisy te umożliwiają zwrot synagog, cmentarzy i siedzib gmin wyznaniowych, a także budynków wykorzystywanych do innej działalności religijnej, edukacyjnej i charytatywnej. Określone przez prawo terminy składania wniosków wygasły w ostatnich latach i wystąpienie z dodatkowymi roszczeniami jest już niemożliwe. Niemniej komisje do spraw restytucji mienia, w skład których wchodzi członkowie rządu oraz gmin wyznaniowych, nadal orzekają w sprawie uprzednio złożonych wniosków.

Wnioski gminy żydowskiej, które zgodnie z ustawą z 1997 roku można było składać do 2002 roku, napłynęły w liczbie 5 544. Komisja ds. Restytucji Mienia rozpatrzyła 857 wniosków, z których 277 rozstrzygnięto polubownie, a 317 majątków zostało przywróconych pierwotnym właścicielom.

Organizacje pozarządowe oraz niektórzy obserwatorzy krytykowali ogólnie wolne tempo przywracania mienia należącego do gminy żydowskiej, zwracając jednocześnie uwagę na niechęć rządu, w niektórych przypadkach, do zwrotu wartościowego majątku. Natomiast w miastach, w których gmina żydowska ma poparcie samorządów lokalnych (takich jak Warszawa czy Łódź) restytucja mienia postępowała w zadowalający sposób. Rząd wybrany w roku 2005

zobowiązał się przyspieszyć proces zwrotu majątku, szczególnie w sprawach bezspornych.

Z około 10.000 wniosków o zwrot mienia religijnego należącego do gminy wyznaniowej żydowskiej rozpatrzono ponad 4.100, z czego 1.200 spraw zakończyło się do końca 2005r. zwrotem majątku.

Pod koniec ocenianego okresu rozpatrzonych zostało około 2.959 z 3.063 wniosków złożonych przez Kościół katolicki, z czego 1.420 spraw zostało załatwionych polubownie między Kościołem a obecnym właścicielem, zazwyczaj rządem lub samorządem. Decyzją komisji ds. restytucji mienia, która ma głos rozstrzygający w kwestiach spornych zwrotem zakończyło się 922 spraw, a 617 wniosków zostało przez komisję odrzuconych.

Kościół luterański, który mógł składać wnioski do 1996r., złożył ich 1.200. Rozpatrzono 834 wnioski, 228 spraw zostało rozstrzygniętych polubownie, a 136 majątków zwrócono.

Do komisji zajmującej się restytucją mienia Kościoła prawosławnego wpłynęło 313 wniosków, z czego 137 zostało rozpatrzonych całkowicie bądź częściowo.

Przepisy dotyczące restytucji mienia wspólnotowego nie regulują kwestii wspólnych majątków, których prawnymi właścicielami są teraz osoby prywatne, wskutek czego kilka kontrowersyjnych i skomplikowanych spraw wciąż pozostaje nierozstrzygniętych. W niektórych przypadkach w miejscach, gdzie znajdowały się żydowskie cmentarze zniszczone podczas II wojny światowej lub po jej zakończeniu, wzniesiono budynki i rezydencje.

W ocenianym okresie nie nastąpiła żadna zmiana, jeśli chodzi o przyjęcie przez parlament długo oczekiwanej ustawy, która regulowałaby zwrot mienia prywatnego. Parlament podjął szereg prób w celu wprowadzenia w życie tych przepisów i przyjął w 2001r. ustawę, ale została ona zawetowana przez prezydenta ze względu na koszt dla budżetu i stronnictwo. Ustawa narzucała

wymóg posiadania obywatelstwa, co oznaczało, że większość obywateli amerykańskich nie mogłaby w ogóle wystąpić o zwrot mienia. Na początku 2006r. rząd wyraził gotowość przygotowania i przedstawienia nowego rozwiązania prawnego kwestii zwrotu mienia prywatnego. Część wnioskodawców otrzymało zwrot tytułu własności w sądach lokalnych. Podczas gdy około 500 wniosków o zwrot mienia wartości 183 mln \$ zostało przez ostatnich 10 lat załatwionych, Ministerstwo Skarbu szacuje, że do rozpatrzenia pozostało nadal 56.000 wniosków o wartości 16,7 mld. Brak ustawowych rozwiązań w tej materii miał bezpośredni wpływ na osoby różnych wyznań, które czekają na zwrot mienia czy rekompensatę za własność skonfiskowaną podczas i po II wojnie światowej.

Rząd współpracuje z krajowymi organizacjami pozarządowymi oraz przedstawicielami ważniejszych wyznań w zakresie propagowania tolerancji religijnej i wspiera takie akcje jak Marsz Żywych organizowany dla upamiętnienia ofiar Holokaustu. W styczniu 2005 roku, podczas ceremonii upamiętniających 60. rocznicę wyzwolenia obozów koncentracyjnych w Oświęcimiu i Brzezince, Polska gościła wielu światowych przywódców, w tym Wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych oraz ocalonego z Holokaustu Elie Wiesela.

Ograniczenia wolności religijnej

Polityka i praktyka rządu przyczyniają się do zasadniczo swobodnego praktykowania religii w kraju. W 2001 roku rząd powołał w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych specjalny departament, którego zadaniem było monitorowanie działań „nowych grup religijnych” i „kultów”. W kwietniu 2002 roku departament ten został jednak zlikwidowany, a dalszą obserwacją grup religijnych zajmował się pracownik Działu Zamówień Publicznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Choć konstytucja stanowi o rozdziale kościoła od państwa, krzyże wiszą zarówno w wyższej, jak i niższej izbie parlamentu oraz w wielu budynkach publicznych.

Katolicka msza święta jest emitowana przez publiczne stacje radiowe i telewizyjne, lecz wyłącznie za pozwoleniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Nie odnotowano przypadków zatrzymań bądź aresztowań na tle religijnym.

Wymuszone nawrócenia

Nie zgłoszono przypadków wymuszonego nawracania, także wśród nieletnich obywateli Stanów Zjednoczonych uprowadzonych lub bezprawnie usuniętych z USA, ani przypadków odmowy prawa do powrotu takich obywateli do Stanów Zjednoczonych.

Antysemityzm

Nastroje antysemickie utrzymywały się wśród pewnych grup społecznych. Nadal dochodziło do odosobnionych incydentów prześladowania i stosowania przemocy wobec Żydów, prawie zawsze związanych z działalnością skinheadów i innych grup marginesu społecznego.

27 maja 2006 r. – podczas pielgrzymki Benedykta XVI – naczelny rabin Polski Michael Shudrich został napadnięty przez młodego antysemitę, który go uderzył i popsikał gazem łzawiącym, krzycząc "Polska dla Polaków" (antysemickie hasło z okresu międzywojennego). Po napadzie prezydent Lech Kaczyński i premier Kazimierz Marcinkiewicz spotkali się z Shudrichem i publicznie potępili atak na niego oraz ogólnie antysemityzm.

Po wspomnianym incydencie, a także po tym, jak 16 maja uprzednio „namierzony” działacz antyfaszystowski (jego nazwisko zostało zamieszczone na stronie neofaszystowskiej) został w Warszawie ugodzony nożem przez skinheadów, policja stworzyła specjalną jednostkę do spraw zwalczania działalności neofaszystów, jak poinformował doradca premiera ds. żydowskich. W lipcu policja aresztowała osobę podejrzaną o redagowanie strony Red Watch, która podała nazwisko i miejsce pobytu człowieka ugodzonego nożem przez skinheadów oraz podlegała do nienawiści wobec Żydów i homoseksualistów.

Zgodnie z danymi Nigdy Więcej, organizacji zwalczającej rasizm, w kraju istnieje ponad 500 rasistowskich i ksenofobicznych stron internetowych. W okresie, którego dotyczy niniejszy raport, miały też miejsce sporadyczne wypadki bezczeszczenia cmentarzy, zarówno żydowskich, jak i – częściej – katolickich.

Rozdział III: Postawy społeczne, przypadki dyskryminacji

Do wolności religijnej przyczyniają się ogólnie przyjazne stosunki między grupami wyznaniowymi.

Przedstawiciele Kościoła prawosławnego zgłaszali przypadki dyskryminacji społeczności prawosławnej. Pojawiły się też informacje o nieproporcjonalnym przydziale funduszy na wydarzenia kulturalne dotyczące społeczności prawosławnej, o zwolnieniach z pracy, podczas których pracownicy wyznający prawosławie byli odprawiani jako pierwsi, oraz o publikowanych w lokalnej prasie opiniach, wedle których katolicyzm miał być koniecznym warunkiem prawdziwego obywatelstwa polskiego.

W lutym 2006 r. premier Kazimierz Marcinkiewicz i minister spraw zagranicznych Stefan Meller publicznie przeprosili muzułmanów za publikację potencjalnie obraźliwych karykatur przedstawiających Proroka Mahometa w ogólnokrajowym dzienniku „Rzeczpospolita”.

W marcu 2006 r. organizacja pozarządowa Rada Etyki Mediów publicznie potępiła wypowiedzi antysemickie publicysty Stanisława Michalkiewicza na antenie popularnej katolickiej stacji Radio Maryja. Oprócz felietonu Michalkiewicza Radio Maryja często emitowało antysemickie wypowiedzi w czasie audycji z udziałem słuchaczy. Stacja prowadzona przez kontrowersyjnego Ojca Tadeusza Rydzyka ma bliskie kontakty z rządzącą partią Prawo i Sprawiedliwość (PiS) i nigdy dotąd mimo publicznych protestów nie została ukarana przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji (KRRiT) za nadawanie treści antysemickich. Jednakże w czerwcu przewodnicząca KRRiT Elżbieta Kruk poprosiła o oficjalne wyjaśnienie w sprawie felietonu Michalkiewicza. Rzecznik

KRRiT stwierdził, że rada nie może mówić o wyciągnięciu konsekwencji pod adresem Radia Maryja przed uzyskaniem wyjaśnień od rozgłośni.

Badania opinii publicznej wskazują, że większość obywateli nie podziela nastrojów antysemickich; sondaż z kwietnia 2006 r. opublikowany w „Gazecie Wyborczej”, jednym z największych dzienników, pokazuje, że 89 procent badanych obywateli uważa, że Radio Maryja nie powinno się angażować w politykę.

W maju 2006 r. rządząca partia Prawo i Sprawiedliwość utworzyła koalicję rządową z przywódcami Ligi Polskich Rodzin i Samoobrony. Wejście LPR do rządu oraz nominacja prezesa LPR Romana Giertycha na wicepremiera oraz ministra edukacji wzbudziła kontrowersje w kręgach międzynarodowych grup żydowskich, m.in. Ligi Przeciwko Zniesławieniu (Anti-Defamation League) ze względu na powiązania Giertycha z Młodzieżą Wszechpolską, grupą postrzeganą od dawna jako antysemicka.

Dnia 25 kwietnia 2006 roku odbył się 15. Marsz Żywych zorganizowany dla upamiętnienia ofiar Holokaustu. Około 10 tysięcy uczestników przemaszowało z dawnego obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu do dawnego obozu zagłady w Brzezince. W marszu wzięli udział uczniowie szkół, harcerze, członkowie Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Izraelskiej, Polacy ocaleni z Oświęcimia oraz Polska Unia Studentów Żydowskich. Marsz prowadził były premier Izraela Szymon Peres, udział wzięło też wielu znaczących przywódców światowych. W maju 2006 r. obóz w Oświęcimiu odwiedził papież Benedykt XVI – ponownie wyraził potępienie dla Holokaustu i zapewnił o dążeniu do harmonii międzywyznaniowej i wolności.

Opinię publiczną niepokoiła rosnąca liczba grup postrzeganych jako „sekty” oraz wpływ ugrupowań religijnych spoza głównego nurtu, zwłaszcza w sezonie letnim, kiedy to młodzi ludzie wyjeżdżają na obozy i zjazdy. W okresie, którego dotyczy niniejszy raport, w prasie pojawiały się artykuły mówiące o pojawieniu się

scjentologów w kraju, przedstawiające Kościół scjentologiczny jako niebezpieczną sektę.

Organizacje międzywyznaniowe pracują na rzecz zbliżenia odrębnych grup religijnych w kraju. Polska Rada Chrześcijan i Żydów odbywa regularne spotkania poświęcone wspólnym zagadnieniom, a Kościoły katolicki i prawosławny mają komisję dwustronną. Aktywnie działa też Polska Rada Ekumeniczna, w skład której, oprócz Kościoła rzymskokatolickiego, wchodzi większość grup wyznaniowych.

Po II wojnie światowej diecezje rzymskokatolickie przejęły około 250 kościołów greckokatolickich i obecnie grekokatolicy starają się odzyskać swoje mienie. Jest to wewnętrzny problem diecezji rzymsko- i greckokatolickich - papież występuje w roli mediatora, rząd nie jest zaangażowany.

W maju 2006 r. odbyło się w Krakowie drugie coroczne Spotkanie z Kulturą Arabską. W czerwcu 2006 r. władze Bydgoszczy zorganizowały wspólnie z lokalnym uniwersytetem Dzień Kultury Arabskiej, w czasie którego odbyły się sesje poświęcone tolerancji i wielokulturowości. Również w czerwcu w Gdańsku odbyły się po raz szósty Dni Kultury Muzułmańskiej. Rada Islamska zaplanowała i zorganizowała wspólnie z Wydziałem Orientalistyki Uniwersytetu Warszawskiego liczne wydarzenia w ciągu roku pogłębiające zrozumienie islamu i kultury muzułmańskiej.

Rozdział IV: Polityka rządu Stanów Zjednoczonych

Rząd Stanów Zjednoczonych porusza w rozmowach z rządem Polski kwestie swobód religijnych w ramach prowadzonej polityki propagowania praw człowieka. Przedstawiciele Ambasady Stanów Zjednoczonych w Warszawie oraz Konsulatu Generalnego w Krakowie regularnie monitorują zagadnienia związane z wolnością religijną i relacjami międzywyznaniowymi, w tym stosunkami polsko-żydowskimi. Pracownicy Ambasady i Konsulatu często spotykają się z przedstawicielami różnych wyznań, władz oraz samorządów lokalnych,

dyskutując o takich sprawach jak wolność religijna, restytucja mienia, prześladowania na tle religijnym i współpraca grup międzywyznaniowych. Ambasada i Konsulat Generalny nakłaniają do ochrony i zwrotu dawnych cmentarzy żydowskich w całym kraju.

Przedstawiciele Ambasady i Konsulatu, z Ambasadorem USA włącznie, regularnie spotykają się z przedstawicielami ważniejszych wspólnot religijnych, także z przywódcami wspólnoty żydowskiej, zarówno w stolicy, jak i podczas podróży odbywanych po kraju. Urzędnicy Konsulatu uczestniczą w wydarzeniach związanych z położonym nieopodal Krakowa Muzeum Oświęcimia, oddając cześć Żydom, Romom, Polakom i innym ofiarom obozu. Pracownicy konsulatu monitorują postępy w pracach ulepszających miejsca pamięci związane z Holokaustem, pomagają w organizacji uroczystości, programów edukacyjnych dla młodzieży oraz oficjalnych wizyt w Muzeum. Ponadto pracownicy Ambasady i Konsulatu utrzymują kontakt z prawosławnymi, protestanckimi i muzułmańskimi mniejszościami religijnymi i uczestniczą w organizowanych przez nie wydarzeniach.

Ambasada w Warszawie i Konsulat w Krakowie niezmiennie wspierają działania na rzecz propagowania tolerancji kulturowej i religijnej, takie jak wydarzenia prasowe i publiczne organizowane w ramach projektu edukacyjnego Fundacji Centrum Żydowskie w Oświęcimiu czy doroczne „Dni Tolerancji” w Kołobrzegu sponsorowane przez organizacje pozarządowe, zbliżające młodzież różnych wyznań, narodowości i krajów. Temat tolerancji i przeciwdziałania stosowaniu przemocy przewija się przez większość wydarzeń organizowanych w ramach krakowskiego projektu "Partnerstwo dla Demokracji" (dawniej funkcjonującego pod nazwą „Mosty na Wschód”).

W ramach prowadzonych przez ambasadę programów propagujących tolerancję religijną do Polski przyjechała prof. Hibba Abugideiri z Uniwersytetu w Villanova. W czasie wizyty trwającej od 21 do 24 marca 2006 r. Abugideiri omawiała kwestie dotyczące islamu w Ameryce oraz roli muzułmanek w społeczeństwie

amerykańskim – wystąpiła z wykładami m.in. na Wydziale Orientalistyki Uniwersytetu Warszawskiego, w Szkole Głównej Handlowej (wykład dla studentów kursu MBA), podczas prezentacji współorganizowanej przez czołową warszawską organizację kobiecą „Feminoteka”, w amerykańskiej szkole średniej w Warszawie, wystąpiła też w ambasadzie amerykańskiej w ramach organizowanej przez placówkę serii spotkań „America Presents”.

W maju 2006 r. - na prośbę rządu – ambasada współpracowała z policją w celu zidentyfikowania osób związanych ze stroną internetową organizacji Krew i Honor. Skutkiem tej współpracy było zatrzymanie kilku podejrzanych.

Opublikowano 15 września 2006 r.